



## De Nederlandse stroomversnelling

**Auteur(s):**

Meijer, A.

*De auteur is werkzaam bij ecorys-nej in Rotterdam. [arno.meijer@ecorys.com](mailto:arno.meijer@ecorys.com)***Verschenen in:**

ESB, 88e jaargang, nr. 4407, pagina 300, 27 juni 2003

**Rubriek:****Trefwoord(en):**

reactie

### [Concurrentie stroomopwaarts in België](#)

Steurs en Bouckaert beschrijven een aantal oorzaken waarom concurrentie in de Belgische elektriciteitsmarkt maar moeizaam tot stand komt. De vraag rijst in welke mate de geïdentificeerde problemen zich in Nederland voordoen. In de eerste plaats zijn de grote spelers in de gehele bedrijfskolom en de afzonderlijke onderdelen van de Nederlandse elektriciteitssector minder dominant dan in België waardoor concurrentie effectiever is. In 2001 is aan de productiezijde een einde gekomen aan het de facto monopolie van sep, het samenwerkingsverband tussen elektriciteitsproducenten, waardoor de huidige vier producenten van (grijze) stroom met elkaar concurreren. Op het gebied van levering aan vrije afnemers is concurrentie aanwezig, zoals nma concludeerde bij de goedkeuring van de overname van Remu door Eneco. Ten tweede zijn de mogelijkheden van importconcurrentie in Nederland groter. De importcapaciteit bedraagt thans 3650 megawatt (circa twintig procent van het Nederlandse verbruik) waarvan slechts 1350 megawatt gereserveerd zijn voor transmissiereserve en langlopende contracten en de rest vrij is. De resterende capaciteit wordt geveild waardoor in principe mogelijkheden voor potentiële toetreding door handelaren of leveranciers bestaan. Daarnaast bestaan plannen voor uitbreiding van de importcapaciteit. Tenslotte is de onzekerheid voor potentiële toetreders minder groot dan in België. Voor de laatste stap naar volledige liberalisering is meer tijd ingeruimd zodat de leveranciers en netbeheerders de mogelijkheid hebben eerdere problemen bij de introductie van keuzevrijheid voor het midden- en kleinbedrijf met de administratie, technische voorwaarden en het wisselen van leverancier te voorkomen. Daarnaast heeft de introductie van een elektriciteitsbeurs (apx) gezorgd voor een meer transparante en liquide markt waardoor de betrouwbaarheid van prijsvorming verbeterde en concurrentie beter gedijt. Toetreders in Nederland hebben al met al minder belemmeringen om te concurreren dan in België. Dit heeft zich erin vertaald dat vrije afnemers vaker overstappen van aanbieder en gemiddeld lagere eindgebruikersprijzen. Desalniettemin zijn de gevaren van misbruik van machtsposities niet ondenkbeeldig. Een verdere concentratievorming door middel van horizontale danwel verticale integratie tussen producenten en leveranciers kan leiden tot mededingingsproblemen. Ook congestie op internationale verbindingen, een dalende liquiditeit en minder accurate prijsvorming op de groothandelsmarkt vanwege de uittreding van enkele deelnemers en continue onzekerheid over de datum van volledige liberalisering belemmeren effectieve concurrentie. Een adequate ontvlechting van het net- en leveringsbedrijf, stringent mededingingstoezicht en een verbeterde informatievoorziening voor de groothandel moeten betere garanties geven voor efficiënte uitkomsten in de toekomstige elektriciteitsmarkt.